

Dit tentamen bestaat uit zeven opgaven, met totaal negentien onderdelen die elk een half punt waard zijn. Met een halve startpunt goed voor een tien. Geef steeds voldoende uitleg. Succes!

- 1)
 - a. Vereenvoudig $(A \cup B^c) \cup (B \cap A^c)$, gebruikmakend van rekenregels uit de verzamelingenalgebra. Benoem de gebruikte regels.
 - b. Formuleer het *counting principle* voor het tellen van het aantal elementen in de vereniging $A \cup B \cup C$.
 - c. Bereken het aantal getallen uit $\{1, 2, \dots, 1000\}$ dat níet deelbaar is door 3, niet door 5, en niet door 7. (Geef één getal, niet drie.)
- 2) Als $R \subseteq U \times V$ en $S \subseteq V \times W$ (binaire) relaties zijn, dan definiëren we de *samenstelling* [*composition*] van R en S als

$$R \circ S = \{ (x, z) \in U \times W \mid xRy \text{ en } ySz \text{ voor een } y \in V \}$$

- a. Gegeven is nu de concrete relatie X op $A = \{1, 2, \dots, 5\}$ als

$$X = \{ (1, 2), (2, 1), (3, 4), (4, 2), (4, 5), (5, 3) \}$$

Bepaal $X^2 = X \circ X$ en $X \circ X^{-1}$.

- b. Bepaal de transitieve afsluiting van X .
 - c. R is een binaire relatie op een *eindige* verzameling U . Beredeneer dat er een waarde n is zodat de transitieve afsluiting van R gelijk is aan $\bigcup_{k=1}^n R^k$.
- 3) We bekijken de bekende *reguliere expressies* over een alfabet Σ . Deze hebben de constante a voor $a \in \Sigma$, binaire operatoren \cup en \cdot , en een unaire operator $*$, gegeven van lage naar hoge prioriteit. De binaire operatoren worden tussen de argumenten geschreven ‘infix’, de unaire operator achter zijn argument ‘postfix’.
 - a. Teken de boom die de expressie $a \cup a \cdot (b \cdot a)^*$ representeert.
De operatie mir op reguliere expressies wordt recursief gedefinieerd door $\text{mir}(a) = a$ voor $a \in \Sigma$, en $\text{mir}(K \cup L) = \text{mir}(K) \cup \text{mir}(L)$, $\text{mir}(K \cdot L) = \text{mir}(L) \cdot \text{mir}(K)$, $\text{mir}(K^*) = (\text{mir}(K))^*$ voor reguliere expressies K en L .
 - b. Pas deze operatie toe op $a \cup a \cdot (b \cdot a)^*$ en teken de boom voor de gevonden expressie.
 - c. Hoe kan in het algemeen de boom voor $\text{mir}(K)$ bepaald worden uit die voor K ?

- 4) We bekijken twee talen.
De taal L wordt gespecificeerd door de volgende regels:
1. $a \in L$.
 2. als $x \in L$ dan $xb \in L$.
 3. als $x \in L$ en $y \in L$ dan $xya \in L$.
- De taal K_{on} bestaat uit alle woorden over $\{a, b\}$ die een oneven aantal a 's bevatten.
- a. Bewijs met inductie dat $L \subseteq K_{on}$.
 - b. Leg uit dat L en K_{on} niet gelijk aan elkaar zijn.
 - c. Geef een recursieve definitie van K_{on} , met enige uitleg om aan te geven waarom deze definitie wèl K_{on} vastlegt.
- 5) a. Op welke dag valt 20 december 2096? (Vandaag is het woensdag.)
b. Het getal x heeft de representatie $(a_n \dots a_1 a_0)_8$ in het achttallig stelsel, dus $x = \sum_{i=0}^n a_i 8^i$, met $a_i \in \{0, 1, \dots, 7\}$.
Hoe zien we aan $a_n \dots a_1 a_0$ dat x deelbaar is door 4? En door 7?
- 6) a. Wanneer heet een relatie een equivalentierelatie?
(Geef de drie noodzakelijke eigenschappen en niet alleen de namen daarvan)
Beschouw de verzameling $A = \{a, b, c, d, e, f\}$.
Gegeven is de relatie $Q = \{(a, b), (a, e), (c, d)\}$ op A .
b. Van de equivalentierelatie R op A is bekend dat $Q \subseteq R$ en dat $(c, a) \notin R$.
Beredeneer dat $(e, b) \in R$ en dat $(b, c) \notin R$.
c. Geef de equivalentieklassen van alle mogelijke equivalentierelaties S op A met de eigenschappen dat $Q \subseteq S$ en dat $(b, c) \notin S$.
- 7) Gegeven zijn de talen
- $$K = \{ w \in \{0, 1\}^* \mid w \text{ heeft subwoord } 00 \} \quad \text{en}$$
- $$L = \{ w \in \{0, 1\}^* \mid w \text{ heeft een even aantal 1-en} \}$$
- a. Teken een Venn diagram van $\{0, 1\}^*$ met daarin K en L . Schrijf in elk van de vier gebieden een woord van minimale lengte (maar ongelijk aan λ) uit dat gebied.
Waar bevindt zich λ ?
 - b. Geef eindige automaat voor de taal $K \cup L$.